

Maakool võiks olla vanematele valla

”Maakool hoiab kohalikku elu hinges. Selle uksed peaksid lastele ja täiskasvanutele olema avatud ka pärast koolitundide lõpu,” juhatas professor Ülo Voog-laid sisse maaõpetajate vestlusringi Raudna põhikoolis.

Raudna põhikooli õppealajuhataja Urve Mukk nimetas väikeste maakoolide suureks eeliseks seda, et õpetajal on aega iga lapsega tegeleda ning teadmiste jagamise kõrval kombeidki õpetada. ”Suurtes koolides pole vist aega viisakusest rääkida,” tõdes õppealajuhataja. Viljandi Ugala teatrisaali põrand olevat pärast linnaklasside etenduselt lahkumist paksult kommipabereid täis.

Raudna põhikooli õpetaja Imbi-Sirje Torm leidis samuti, et just maakoolid kannavad edasi nii käitumiskultuuri kui ka rahvakombeid. ”Meie õpetame lapsi vanavanemate käitumisreeglite järgi,” kinnitas tänavu Õpetaja Lauri preemia saanud pedagoog.

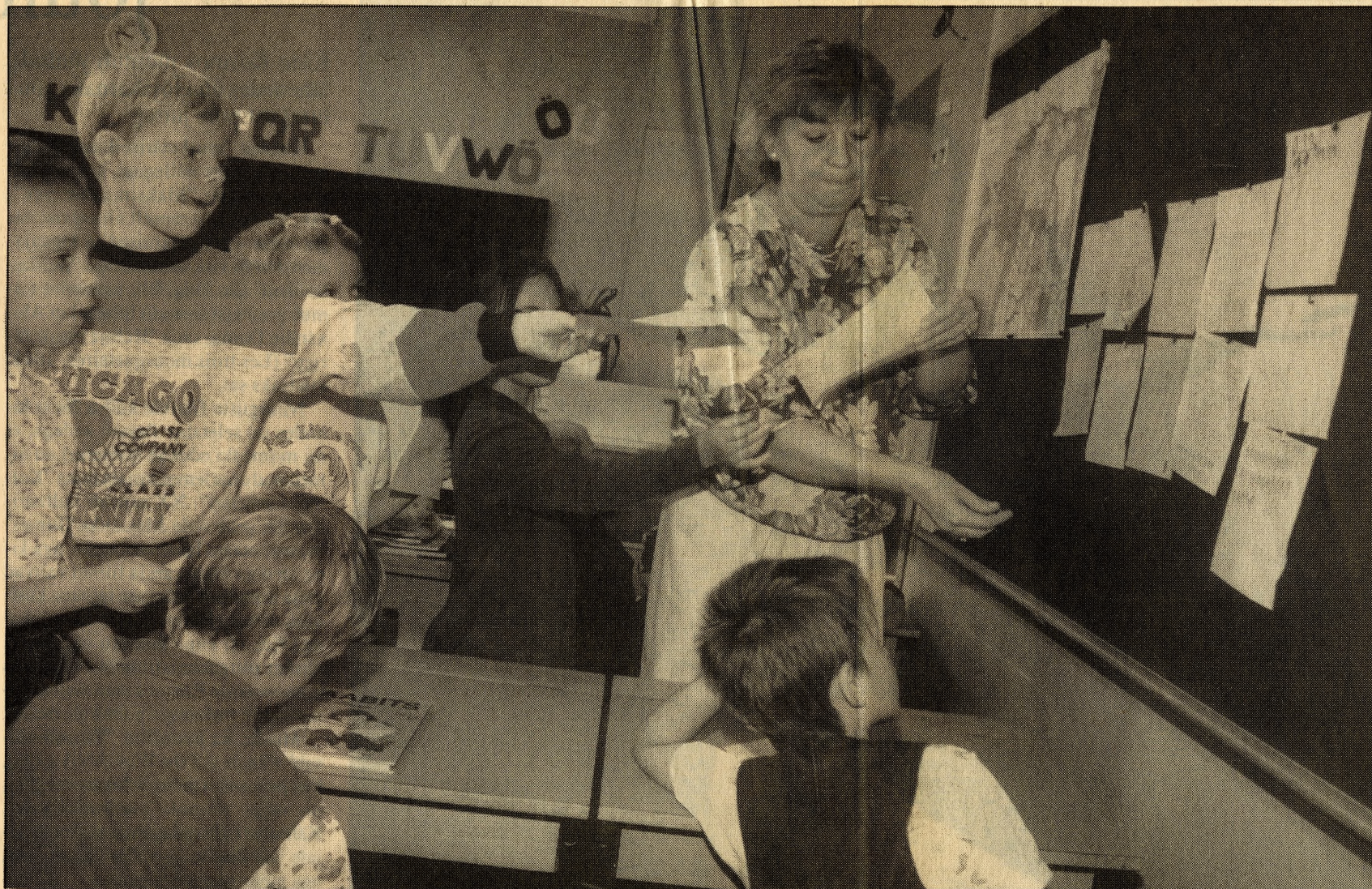
Vanemad kodust välja

Urve Muki sõnul mõned lapsed lausa kipuvad kooli, sest koolis on soe ja puhas olla ning ka kõhu saab korralikult täis. ”Kool peaks püüdma lastevanemaidki aidata,” leidis maakooli õppealajuhataja. ”Maal on paljud vanemad jäänud töötuks ja tunnevad end seetõttu tõrjututena. Neid tuleks rohkem kohalikesse ettevõtmistesse kaasata.”

Õpetaja Lauri preemia laureaat, Palamuse keskkooli käsitööõpetaja Eha Kuuskmäe sõnul saab vanemaid kodust välja tuua ka laste kaudu. ”Ma nakatsin käsitööpisikuga kõigepealt lapsed, praegu nõuavad aga juba kõik ümbruskonna naised, et ma nendega koos näputööd teeksin,” rääkis kodukandi käsitöönäituste korraldaja.

Eha Kuuskmäe sõnul tuleks kohalike inimesi rohkem hinnata. Mõni tagasihoidlik remondimees või metsaäärses talus elav vanahärra võib osutada osavaks korvipunujaks, kelle peent käetööd kõik imetlevad. ”Igas külas on toredaid inimesi, keda kool võiks varjust välja tuua,” ütles õpetaja.

Palamuse keskkooli direktori Urmas Paju sõnul saab kool koostöös koduga

Väikeses klassis jagub õpetajal aega ja tähelepanu igale lapsele.

lapsi paremini arendada. Kahjuks kipub õpetajatel side lastevanematega nõrgaks jääma. ”Vanemad võõrastavad natuke kooli. Maal on õpetajad küla keskmisest haritumad, peenemalt riides ja teistsuguse käitumisega – inimesed on nendega suheldes kuidagi krampis. Kui õpetajad oleksid tööga vähem koormatud, oleksid ka suhted vanematega tulemuslikumad,” leidis koolidirektor.

Isad võõrastavad kooli

Urmas Paju töökogemus näitab, et ühistes ettevõtmistes löövad sagedamini kaasa naised. ”Maamehed on passiivsemad. Nad on argielu sekeldustes kin-

ni või, vastupidi, elavad vaid endale. Maal tuleks mõelda, kuidas isad kooli meelitada ja neid ümbruskonna ettevõtmistesse kaasata,” arutles Palamuse kooli direktor.

Õpetaja Lauri preemia saanud Sini-mäe põhikooli õppealajuhataja Kai Kiiveri sõnul ei ole seda sugugi lihtne teha. ”Vene isadele mõeldud isadepäeva üritusele pidi mehi lausa malakaga ajama. Pärast olid kõik meeldivalt üllatunud. Isad nägid esimest korda, mida lapsed koolis teevad. Järgmise aasta peole lubasid nad juba esimese kutsumise peale tulla,” rääkis Kai Kiiver.

Paratamatult jõuavad pere igapäeva-

sed mured väikeses kohas, kus kõik üksteist tunnevad, ka koolitundi ja õpetajani. Imbi-Sirje Tormi klassi paar last palusid perekonnateema ühiskonnaõpetuse tunnis vahele jätta. ”Nade ei näe oma pereelus midagi positiivset, sest nii mõneski kodus armastab üks vanematest viina juua või teevad seda mõlemad,” rääkis ta.

Õpetajannale teeb muret seegi, kui poisid ütlevad, et nad ei hakkagi õppima, sest nende vanematel pole niikui-nii raha neid kodukandist kaugemale edasi õppima saata.

Maaõpetajad valutavad südant selle-gi pärast, kas nende õpilased saavad

ikka kodus korralikult ja tervislikult süüa. Kui Imbi-Sirje Torm palus lastel üles kirjutada oma pere nädala menüü, selgus, et põhitoiduks oli mannapuder, kartul ja tee. Vajalikud valgud ja vitamiinid jäid saamata. ”Jõulud on tulekul, kuid mõnes kodus pole lastele korralikku toitugi lauale panna,” kurtis õpetaja. Tema hinnangul on olukord piisavalt hull, et seda Riigikogu tasandil arutada. ”On ju terved lapsed õppimisvõimelisemad ja tulevikus tugevamad ka rahvust jätkama,” väitis Imbi-Sirje Torm.

RAUNO VOLMAR

MALLE PAJULA